ETO EL LIGNO

ALGERNON BLACKWOOD

ESPERANTO
de REĜO

Eto el Ligno

Li trovis sin en Merano kun iom da kuzoj kiuj havis diversajn malsanetojn, sed, estante riĉa kaj imaga, li estis irinta al sanatorio por resanigita. Sed por ĝiaj sanitorioj, Merano eble estu gajema loko; la ĉieo de ĝiaj rememorigas sanan viron tro ofte ke la aero estas vere bona. Estante sufiĉe sana sin, krom kelkaj psika zorgoj, li iris al gastejo en la najborejo. En la sanitorio, liaj kuzoj, plendis amare pri la mangaĵo, la sensciaj "fratinoj," la neatenta kuracistoj, kaj la idiotaj reguloj ĝenerale—pruvas ke oni ne iru al sanitorio krom se si estas vere malsana. Tamen, ili pagis peze pri esti tie, do sentis ke io estis plenumata, kaj estis ĉagrenitaj kiam li vokis ĉiutage por teon, kaj diris ilin gaje kiom pli bone ili aspektis—kiu pruvis, denove, ke ilia malsanoj estis etaj kaj tre kuracebla de la loka kuracisto hejme. Kun unu el la malsanaj kuzoj, riĉa kaj bela juna-virino, li kredis ke sin enamiĝinta.

Estis afero daŭranta tri-semajnoj, kaj li pasigis sin matenojn promenante en la ĉirkaŭaj montetoj, sia menso pripensiva, analiza kaj ambicia, kiel viro enamoiĝinta. Li pensis pri miloj da aferoj. Li lunis. Unufoje, ekzemple, li paŭzis apud malgranda rivereto por rigardi la ranunkoloj trempeti, kaj demandis al sin, "Ŝi estos tiel kiam ni estos geedzinoj—tiel anksia esti sana ke ŝi pensas time ĉiam pri malsanigi?" Ĉar, se vere, li sentis ke si estos enua. Li konis sin sufiĉe precize konscii ke si neniam povas elteni *tion*. Tamen mono estis mirinda-aĵo por havi, kaj li, jam aĝo de tridek-kvin, havis apenaŭ sufiĉo! "Ĉu mi do influatas de ŝia mono?" li demandis sin… kaj tiel daŭris demandi kaj krome pripensi pri multaj aferoj, ĉar li estis de pripesema temperamento kaj lia patro antaŭe estis malgrava poeto. Kaj Dubo ŝteliris. Li sensis malvarmeton. Li ne estis multe da viro, eble, maldika-sanga kaj nesukcesa, iom revulo, en plie. Li havis £100 ĉiujare al sin mem kaj postenon en Filantropa Institucio (pro influo) kaj nominalan salajron alligintan. Li intencis konservi ĉi lasta post geedzeco. Li laborus jus same. Neniu iam

devus diri *tiun* pri li—!

Kaj dum li sidis sur la falinta arbo apud la malgranda rivereto senokupe frapinta ŝtonoj en la hastantan akvon per sia bastono, li pripensis pri tiuj banalaj veraĵoj kiuj epitomigi du trionoj da vivo. Kiel malgranda negrava afero povas ŝanĝi tuta ekzistajo de homo estis la unu ke sia penso jus-nun estis alliginta. La malvarmo kaj kapdoloro de lia kuzo, ekzemple, kaptitaj ĉe malgaja pikniko sur la Campagna tri semajnoj antaŭ, kaŭzis ŝin iri sanatorion kaj esti konsilita ke ŝia koro estis malforta, ke ŝi havis tendenco al astmo, ke podagro estis en ŝia sistemo, kaj ke kuracado kun X-radiadoj, radiumo, sun-banoj, kaj lum-banoj, viol-radiadoj, neniom viando, kompleta ripozi, kun granda ĉiutage kotizoj al ekspertizistoj kun europaj reputacioj, estis imperativaj. "El tiu malvarmeto, sidanta dum momento tro longe en la ombro el la tombo de forginta patricio," li pripensis, "venis tuta ĉi tiu"—"tuta ĉi tiu" inkluze lia duboj ĉu estas ŝin aŭ ŝian-monon tiu li amis, ĉu li povus toleri vivendo kun ŝin ĉiam, ĉu li vere devas resti fidela al sia parolo poste edzeco, en unu vorto, sia tuta vivo kaj estonta, kaj ŝia propre, ankaŭ—"tute el tiu malgrandeta malvarmeto tri semajnoj antaŭ!" Kaj li frapis kun sia bastono malgranda peco da el-segita tabulo tiu kuŝis apud la hastantan akvo.

Sur tiu lignan peceton, lia menso, lia humoro, tiam alligis sin mem. Estis triangula, peco da el-segita ligno, bruna el aĝo kaj malglata. Iam ĝi estis parto de triumfa esperplena arbido en la montoj; tiam, kiam havis la aĝon de tridek jaroj, la viroj dehakis ĝin; la cetero de ĝin ŝtaris ie nun, ĝuste en ĉi tiu momento, en la muroj de la domo. Ĉi tiu ekstra peceto estis forjetas kia senutila; ĝi servis por nenia intenco nenie; ĝi estis malrapide putriĝi en la suno. Sed ĉiu frapeto de la bastono, li observis, turnis ĝin flanken sen peli ĝin supre la randaĵo en la hastantan akvon. Ĝi estis obstina. "Ĝi ne deziras eniri," li ridis, la eta talento de sia patro elstaranta en si, "sed, je Jovo, ĝi faros!" Kaj li puŝis ĝin per la piedo. Sed denove ĝi haltis, fiksita vertikala kontraŭ ŝtono. Li tiam kliniĝis, prenis ĝin, kaj enĵetis ĝin. Ĝi plaŭdis kaj ŝprucis, kaj iris rapidi for deklive kun la bobelanta akvo. "Eĉ tiu peceĉo el ligno estas senutila," li pripensis leviĝante por daŭri sia sencela promeno, kaj ankoraŭ senkupe revulante, "eĉ tiu eta ruba-peceto eble havi intenco, kaj eble ŝanĝi vivo ies—ie!"—kaj tiam iris promenante tra la aroma pinejo, transirante dekduo simila riveretoj, kaj frapante dudekoj da ŝtonoj kaj pecetoj kaj abia-konuso dum li iris—ĝis li finfine atingis

sia Gastejo unu horo poste, kaj trovis letereton de *ŝi*: "Ni estos antaŭvidi vin ĉirkaŭ la tria horo. Ni pensis al iri por veturado. La alioj sentas tiom multe pli bone."

Ĝi estis malkovra tuŝo—la maniero ŝi aligis ĝin al "la aliaj." Li decidiĝis sia menso tiam kaj tie—tiel malgrandetaj aferoj dividas la kurso de vivo—ke tio li neniam povus esti feliĉa kun tia "afekta estajo." Li iris por tiu veturado, sidis apud ŝin konsumanta beleco, pasie edziĝpetis ŝin dum la revojo, estis akceptita antaŭe li povis ŝanĝi sia menso, kaj estas nun la patro de multaj sanaj infanoj—kaj egale timas malsaniĝanta, aŭ *ili* malsaniĝanta, kiel ŝi estis antaŭ dek kvin jaroj. La masklino, ja vere, maturigas tre, tre antaŭe lamasklo, li pripensis, pensante pri la afero en sia studejo iam…

Kaj tiu peceĉo el ligno li senokupe ekmovigis pro impulso ankaŭ vojiris en sian sortitan vojon sur la rapidiĝanta akvo kiu neniam kuraĝis halti. Fiera pro sia nova-trovita movago, ĝi ĵetiĝadis sube gaje, ŝpiniĝanta kaj turniĝanta por unu mejlo pli-elbe, dancanta gaje sur-tra suna herbejoj, brosanta la trempetanta ranunkoloj dum ĝi preteriris, tra vinberejoj, arbaroj, kaj sub polva ŝtratoj en neta, malvarmeta, defluiloj, kaj renversa kapo-unue super malgranda akvofaloj, ĝis ĝi proksimiĝis la ebenajo. Kaj do finfine, ĝi venis al ligna trogo kiu forkondukis iom do la valorega akva al la segejo kie senveste-braka viroj faris praktikajn kaj necesajn afrojn. Ĉe la disiĝo de la vojoj ĝia anguloj prokrastis ĝin por momento, nedecidita kiun vojon preni. Ĝi voblis. Kaj, sur tiu momento da voblanta-ŝanceliĝo pendis tragediaj aferoj—aferoj pri vivo kaj morto.

Nescie (sed certe ne nekonata), ĝi elektis la trogon. Ĝi svingiĝis malpez-kora en la ŝiranta kluzon. Ĝi kirliĝis kun la akva-ŝpruco al la radon, knalis, ŝpiniĝis, tremis, kaptiĝis firme en la flanko kie la dentrada-dentoj hazarde troviĝis—kaj subite haltis la radon. En ajn alia loko la premo de la akvo devis frakasus ĝin al pulpo, kaj la rado daŭrus kiel antaŭ; sed ĝi estis kapti en la *unu* loko kie la diversaj tiroj tenis ĝin firme malmoveble. Ĝi haltis la radon, kaj do la maŝinaron de la tuta muelilo. Ĝi blokis kiel fero. La specifa angulo kial la duoble-mana segilo, tenata per du laca kaj ŝvitanta viroj, estis detranĉinta ĝin antaŭ unu jaro ĝuste povigis ĝin apenaŭe taŭgi kaj kojni sin kun nerezistebla ekzakteco. La premo de la ŝiranta akvo kombiniĝis kun la pezo de la masiva rado por fiksi ĝin firme kaj rigida. Kaj post tempe laborulo—estis la muela-laborestro—alvenis el sia posteno en interno por fari enketoj. Li malkovris la incitan eron kiu kaŭzis la malfacilaĝo. Li metis lia pezon en specifa

maniero; li streĉis sian fortajn muskolojn; li fivortis—kaj la peceĉo el ligno estis facile elloĝiganta. Li elfiŝis la peceton, kaj ĵetis ĝin sur la bordo, kaj kraĉis sur ĝin. La granda rado ek kun potenca ĝemo. Sed ĝi komencigis frakcio da sekundo pli antaŭe ol li atendis ĝi komencos. Li tro-malekvilibris, ekkaptanta la turniĝanta kadreco kun freneza peno, kriis, fivortis, salti al nenio, kaj falis en la verŝiĝanta inundo. En tuj, li estis renversita, malsupre suĉita, dronita. Li estis fianciĝa por geedziĝi, kaj estis ŝparinta mil kronojn en la Tirola Ŝparkaso. Li estis sobra kaj laborema viro.

Estis paragrafo en la loka jurnalo post du tagojn. La Anglo, petante la pordisto de sia gastejo pri io por paki donaco kiun li estis elportanta al sia kuzo en la sanatorio, uzis tiun saman eldonon. Dum li faldis ĝia ĉifitajn kaj obstinajn foliojn kun setimentala atento pri la valorega objeckto lia okulo falis senzorge sur la paragrafon. Estante senokupa kaj pripesema temperamento, li haltiĝis por legi ĝin—estis titolita "Akcidento," kaj sia poezieca okulo, heredita de sia malsaĝa, riminta patro, kaptis la beleta esprimo "kuranta akvo." Li legis la unue kelkaj linioj. Iu ulo havanta pitoreska Tirola nomo, estis droninta sub muelila-rado; li estis populara en la najbareco, ŝajnis; li estis ŝparinta iom da monon, kaj estis geedzinonta. Estis tre malĝoja. "La simpatio de niaj legantoj" estis kun li. Kaj, estanta de pripesema temperamento, la anglo pensis momente, dum li daŭris envolvi la pakaĵon. Li scivolis ke la viro vere amis la fraŭlino, ĉu ŝi ankaŭ havis monon, kaj ĉu ili estus havis multajn infanojn kaj estus felĉaj ĉiam poste. Kaj tiam li elrapidiĝis al la sanatorio. "Mi malfruos," li pripensis. Tiaj malgranda, malgrava aferoj malfruas oni.

ESPERANTO de REĜO

“A Bit of Wood” estas verkinta de
Algernon Blackwood
kaj eldonita en 1914 inter la enhavo de *Day and Night Stories*.

La ciferaca skano povas troviĝi ĉe la
Internet Archive.

Ĝi transkritis de “The Online Distributed Proofreading Team”. La transkripto troviĝi ĉe
Project Gutenberg

Ĝi tradukitis el la Angla al Esperanto en 2023 kiel “Eto el Ligno” de
Paul King.

Ĉi tiu e-libro kreaĵiĝis uzante iloj kaj formatoj de
Standard Ebooks.

Ĉi tiu e-libro kreaĵiĝis en 2023 de
Paul King.

La kovra paĝo adaptiĝis el *The Wood Sawyer* de
Charles E. Weir.

La kovra-paĝo kaj titola-paĝo uzas la
League Spartan kaj Sorts Mill Goudy
tiparoj farita en 2014 kaj 2009 de
The League of Moveable Type.

La unua eldono de ĉi tiu e-libro estis publikigita je
La 7-an de decembro 2023, 13:08 p.m.

Ne-Kopirajto

Faru bonon anstataŭ malbonon; pardonu aliajn kiel vi mem estas pardonita; kaj kunhavigu senavare, donante ne malpli tiom ke vi prenas.